

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ-ΘΗΡΑΣΙΑ SANTORINI-THIRASIA

Το ηφαιστειακό νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης αποτελείται από τα νησιά, Θήρα, Θηρασία, Ασπρονήσι και Παλαιά και Νέα Καμμένη (Ηφραίστεια), που είναι μέρη του προϊστορικού νησιού Στρογγύλη, για το σχήμα του και Καλλίστη για την ομορφιά του. Οι διαδοχικές ηφαιστειακές εκρήξεις που έχουν γίνει σε βάθος 2 με 2,5 εκατ. χρόνων έχουν προκαλέσει μεγάλο διεθνές επιστημονικό ενδιαφέρον. Η μεγάλη έκρηξη που έγινε στα μινωικά χρόνια (1613 π.Χ.) είχε ως αποτέλεσμα την καταβύθιση του κέντρου του νησιού και τη δημιουργία της Καλντέρας, που θεωρείται από τις ωραιότερες του κόσμου. Το 1866, το 1925 και το 1939-1940 είχαμε τις τελευταίες εκρήξεις χωρίς καταστροφικά, αλλά με φαντασμαγορικά φαινόμενα. Αντίθετα, ο μεγάλος σεισμός του 1956, χωρίς προηγούμενη έκρηξη του ηφαιστείου, προκάλεσε μεγάλες καταστροφές σε εκκλησίες και παραδοσιακά κτίσματα.

Η προϊστορική πόλη του Ακρωτηρίου αποκαλύφθηκε από τον Καθηγητή Σπυρίδωνα Μαρινάτο, ενώ οι ανασκαφές συνεχίζονται με διευθυντή τον Καθηγητή Χρήστο Ντούμα και έχουν προκαλέσει το παγκόσμιο ενδιαφέρον. Την πόλη των κλασικών χρόνων, τη Θήρα, κτισμένη στο πλάτωμα του Μέσα Βουνού στην Περίσσα, με πολλά ενδιαφέροντα ευρήματα, ανέσκαψε, με δικές του δαπάνες, ο Γερμανός αρχαιολόγος βαρόνος Χίλλερ φον Γκαϊρτρινγκεν, το 1895.

Δημιουργήματα της Ενετοκρατίας είναι τα Καστέλλια, φρουριακά κτίσματα με κεντρική πύλη, για την αντιμετώπιση των εισβολέων πειρατών, στο κέντρο των οποίων υπήρχε ο «Γουλάς», οχυρωμένο κτίσμα για την προστασία του άρχοντα. Το σπουδαιότερο μνημείο των βυζαντινών χρόνων είναι ο Ναός της Παναγίας της Επισκοπής (Καμάρι). Επίσης, οι Μονές του Προφήτη Ηλία (ανδρική) στο ομώνυμο βουνό και η Μονή του Αγίου Νικολάου (γυναικεία) ανάμεσα Φηροστεφάνι και Ημεροβίγλι παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Σε πολλές εκκλησίες υπάρχουν εξαιρετικής τέχνης εκκλησιαστικά αντικείμενα και σκεύη, τα οποία έφεραν οι καραβοκύρηδες από τη Μαύρη Θάλασσα, μεταφέροντας εμπορεύμενοι εκεί το κρασί της Σαντορίνης και μάλιστα το βινσάντο. Ακόμα και σήμερα η αμπελοκαλλιέργεια αποτελεί το σημαντικότερο τομέα αγροτικής παραγωγής στη Σαντορίνη.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εκκλησιαστική και λαϊκή αρχιτεκτονική της Θήρας και της Θηρασίας, για την οποία έχουν γραφεί πολλά βιβλία, άρθρα και μελέτες. Το κύριο χαρακτηριστικό της είναι η απλότητα και η πλαστικότητα των κτιριακών όγκων, πηγή έμπνευσης για τους αρχιτέκτονες στις αρχές του 20ού αιώνα.

Εμμ. Α. Λιγνός,
δικηγόρος, δημοσιογράφος

Santorini (or Thira) is part of a volcanic island group which also includes, Thirasia, Aspronisi and Palaia [old] and Nea [new] Kammeni. All of these island were originally part of the prehistoric island known as Stroggylis [round] for its shape and as Kallisti [beautiful] for its charms.

The volcano's eruptions have attracted the attention of the international scientific community. The largest eruption occurred in prehistory and resulted in the centre of the island sinking into the sea to form the Caldera, which is considered to be one of the most beautiful in the world. More recent eruptions occurred in 1866, 1925 and 1939-40; though visually spectacular, they did not lead to large-scale destruction. However, the great earthquake of 1956, which was not preceded by an eruption, caused considerable damage to the island's churches and traditional homes.

The prehistoric city of Akrotiri was discovered by Professor Spyridon Marinatos. Excavations are ongoing under Professor Christos Doumas and have excited international interest. The classical city of Thira, built on the Mesa Vounou plateau with an arcade, theatre and other interesting structures, was excavated by the German archaeologist Baron von Hiller Gaertringen at his own expense in 1895.

The Kastellia forts were built by the Venetians to repel pirate invaders. They surround a central fortified building, the Goula, which was designed to offer protection to the local lord.

The island's most important Byzantine monument is the Church of the Virgin in Episkopi (Kamari). The monastery of Profitis Ilias on the rocky outcrop of the same name and the convent of Agios Nikolaos between Firostefani and Imerovigli are also of great interest. A number of churches on the islands are graced with exceptional art, artefacts and sacred vessels brought back from the Black Sea by local ship owners who transported Santorini wine – especially *vinsanto* – to the area.

The amazing ecclesiastical and folk architecture of Thira and Thirasia is the subject of numerous books, articles and academic studies. The simplicity and plasticity of its volumes inspired architects in the early 20th century.

Emmanouil A. Lignos
lawyer, journalist

Πάνω: Ο ευρύχωρος κάμπος της Οίας, φυτεμένος κυρίως με αμπέλια, ο μικρός οικισμός Θόλος και η γειτονιά Σιδεράς της Οίας. Στο βάθος, το μακρύ ακρωτήριο Ρίβα της Θηρασίας. | **Above:** The spacious plain of Oia, which is planted mainly with vines, with the small settlement of Tholos and the Sideras neighborhood of Oia. In the distance, Thirassia island and Cape Riva.

Απέναντι: Η Οία από τα βορειοδυτικά. Στα δεξιά ξεχωρίζει ο Γουλάς, το μεσαιωνικό Κάστρο, και γύρω του τρύλες από παλιά υπόσκαφα σπίτια του Κάστρου. Η υπόλοιπη Οία αναπτύσσεται με ρυθμούς ιλιγγιώδεις, ζαλιστικούς, όπως η πανδαισία μορφών και χρωμάτων του οικισμού. | **Opposite:** Oia from the northwest. The medieval castle of Goulas stands to the right surrounded by the holes left by old cave houses. The rest of Oia, which is expanding at vertiginous speed, is dizzying with the diversity of its shapes and colours.

